

Softwarové licence jsou důležité pro legální používání softwaru. Existuje několik různých typů licencí, zde jsou některé z nich:

1. **Freeware:** Software s používáním zdarma. Autor si nenárokuje žádnou odměnu a můžete používat funkce zdarma.
2. **Adware:** Téměř stejně jako Freeware, ale za používání platíte tím, že se v programu nacházejí reklamy.
3. **Demo/Trial:** Funkčně či časově omezená verze běžně placeného programu.

Kromě toho existují také další typy licencí, jako jsou **OEM, Retail, Volume** a další. Každý typ licence je vhodný pro jiného uživatele. Například **OEM a Retail licence jsou určeny pro běžné uživatele**, zatímco **Volume licence** jsou vhodné pro podniky a větší organizace.

OEM (Original Equipment Manufacturer) licence je způsob licencování softwaru, kdy je licence k danému programovému vybavení získána koncovým uživatelem současně se zakoupením hardwaru či jiného softwarového produktu. Zde je několik klíčových informací o OEM licencích:

1. **Charakteristika:** OEM licence je často dodávána k hotovým počítačovým sestavám. Její funkčnost bývá často omezená a vázaná na konkrétní kus hardwaru. Na druhou stranu je pro uživatele tato licence levnější alternativou než klasická krabicová verze.
2. **Vztah k výrobcí:** OEM licence je označení výrobku, který je prodáván pod značkou jiného výrobce. Je určena spíše pro další sestavy prodávané pod jménem tohoto jiného výrobce.
3. **Odpovědnost za vady:** V případě OEM licence nese odpovědnost za případné vady a technickou podporu výrobce finálního produktu, nikoliv producent softwaru.

OEM licence se často vyskytuje na softwaru, který dostáváme k hotovým počítačovým sestavám. Je to specifický způsob licencování, který je vhodný pro určité situace a typy uživatelů.

Multilicence je termín pro zakoupení hromadné licence pro legální používání kvalitních firemních softwarových nástrojů a aplikací. Specificky to znamená, že během jedné finanční transakce se místo jedné individuální licence zakoupí daleko větší počet licencí. Tato možnost je často výhodnější než nákup jednotlivých licencí po jednom kusu.

Multilicence jsou často využívány ve firemním prostředí, kde je potřeba pokrýt více uživatelů. Při nákupu multilicence se často poskytuje množstevní sleva, což je pro firmy ekonomicky výhodné. Správa multilicencí je důležitá, a proto se často outsourcuje na dodavatele IT služeb, kteří se starají o evidenci a správu těchto licencí.

Shareware je typ **komerčního softwaru**, který je původně sdílen vlastníkem za účelem **zkušebního použití** za malou nebo žádnou cenu. Často má omezenou funkcionalitu nebo nedokončenou dokumentaci, dokud uživatel nepošle platbu vývojáři softwaru. Shareware je často nabízen ke stažení z webových stránek.

Existuje několik typů shareware:

1. **Trialware:** Trialware nebo demoware je program, který omezuje dobu, po kterou může být efektivně používán. Obvykle má zabudovaný časový limit, počet použití nebo umožňuje postup pouze do určitého bodu (např. u videoher). Uživatel může vyzkoušet plně funkční program do doby, než zkušební období skončí, a poté se většina trialware přepne na buď omezenou funkčnost (freemium, nagware nebo crippleware) nebo nefunkční režim, pokud uživatel nekoupí plnou verzi.
2. **Freemium:** Freemium nabízí produkt nebo službu zdarma (obvykle digitální nabídky, jako jsou software, obsah, hry, webové služby atd.), zatímco za pokročilé funkce, funkčnost nebo související produkty a služby se účtuje prémie. Například plně funkční verze s omezenými funkcemi může být zdarma, ale pokročilé funkce jsou deaktivovány, dokud uživatel nezaplatí licenční poplatek.
3. **Adware:** Adware, zkráceně „advertising-supported software“, je software, který automaticky zobrazuje reklamy za účelem generování příjmů pro svého autora. Shareware je často kombinováno s adware, aby snížilo poplatky za shareware nebo eliminuje potřebu účtovat uživatelům poplatek. Reklamy mohou být ve formě banneru na okně aplikace.

Rozdíl mezi shareware a freeware spočívá v tom, že freeware je plně funkční software distribuovaný bezplatně, ale bez dostupnosti zdrojového kódu, zatímco shareware je komerční software, který je původně zdarma, ale s úmyslem účtovat za plnou verzi.

Open-source software (OSS) je počítačový software s **otevřeným zdrojovým kódem**. To znamená, že uživatelé mají právo **volně ho používat, modifikovat a šířit**. Licenční podmínky u open-source softwaru jsou klíčové, protože specifikují, jaká práva k otevřenému kódu uživatel získá a jak s ním může nakládat.

Některé výhody open-source softwaru zahrnují:

1. **Dostupnost:** Kód je volně přístupný, což umožňuje uživatelům zkoumat, jak software funguje.
2. **Spolupráce:** Komunita vývojářů může spolupracovat na vylepšení a rozšíření softwaru.
3. **Bezpečnost:** Otevřený kód umožňuje nezávislé kontroly a odhalení bezpečnostních chyb.

Otevřený software se stal zdrojem inovací a nabízí alternativu k proprietárnímu softwaru. Příklady open-source projektů zahrnují Linux, Mozilla Firefox, Apache HTTP Server a mnoho dalších.

Freeware je typ **softwaru**, který je **distribuován zdarma** a může být používán bezplatně. Zde jsou některé klíčové informace o freeware:

1. **Charakteristika:** Freeware je software, který je k dispozici bezplatně, aniž byste za něj museli platit. Může to být aplikace, hry, nástroje nebo jiné programy.
2. **Omezení:** I když je freeware zdarma, může mít některá omezení. Například může mít omezenou funkčnost, reklamy nebo nemusí být podporován vývojářem.
3. **Rozdíl od open-source:** Freeware není totéž, co open-source software. Open-source software má otevřený zdrojový kód a může být upravován a šířen dalšími uživateli. Freeware může být uzavřený kód, ale je zdarma.

Freeware je populární volbou pro uživatele, kteří chtějí získat software bezplatně. Je důležité si však uvědomit, že některé freeware může obsahovat reklamy nebo jiné omezení. Vždy je dobré si přečíst podmínky použití a zkontrolovat, zda je freeware bezpečný a vhodný pro vaše potřeby.

Licence Apache je svobodná softwarová licence, kterou **Apache Software Foundation (ASF)** používá pro své software. Tato licence byla schválena ASF v roce 2004 a pomáhá dosáhnout cíle poskytování spolehlivých a dlouhodobě udržitelných softwarových produktů prostřednictvím spolupráce na open-source vývoji. Všechny balíčky vytvořené ASF jsou implicitně licencovány pod **Licencí Apache, verze 2.0**, pokud není výslovně uvedeno jinak.

Licence Apache nezaručuje žádnou záruku.

Licence MIT je svobodná licence vzniknuvší na **Massachusettském technologickém institutu (MIT)**. Software uvolněný pod touto licencí je možné použít jak v **proprietárním software** (s podmínkou, že text licence MIT musí být dodáván spolu s daným software), tak i s **GPL licencovaným software** (díky tomu, že GPL explicitně povoluje kombinaci s licencí MIT). Podle **Free Software Foundation** je přesnější název pro licenci **licence Expat** nebo **X11**, jelikož MIT používala pro své produkty mnoho licencí a tato původně vznikla pro distribuci **X Window System**. Mezi software používající tuto licenci patří například **Expat, PuTTY**, knihovny tříd **Mono, Ruby on Rails, Twisted, Lua** od verze 5.0 a **X Window System**.

Proprietární software, také označovaný jako **software s uzavřeným kódem** (z anglického *closed source*), je takový software, kde jeho autor omezuje možnosti jeho používání pomocí **licencí** (typicky EULA) nebo jinými způsoby. Uživatelé nemají přístup k volně dostupným **zdrojovým kódům** a nemohou svobodně provádět úpravy ani distribuovat výsledné dílo. Tento typ software obvykle spadá do kategorie **komerčního software**, který jeho autor prodává.

Právní základy pro proprietární software spočívají v **autorském právu**, které uděluje majiteli výhradní právo na software. Majitel může omezit používání, prohlížení a modifikaci zdrojového kódu a také redistribuci. Licenční smlouvy, například **EULA** (*End-User License Agreement*), stanovují podmínky používání a omezení, která uživatelé musí respektovat.

Na rozdíl od proprietárního softwaru existuje také **svobodný software** a **software s otevřeným zdrojovým kódem** (*open-source software*). Tyto typy software umožňují uživatelům provádět změny ve zdrojovém kódu a dále šířit upravený software.

Proprietární software je uzavřený, omezený a jeho zdrojový kód není volně dostupný pro veřejnost.